

Най-близко до бедстващия българин под Еверест стига неговият приятел Людмил Янков. „Катеря с нарастващо озлобление към бездушната грамада над мен – пише впоследствие той – Краката се движат като автомат, сърцето ще се пръсне от безсилието.“ Още към 16,00 часа той вече е взел спален чувал от лагер V, за сметка на третата си бутилка кислород, и продължава нагоре през камината на Манфреда.

Същото прави и Джамбо, но му се налага да изчака, за да избегне каменопада от намиращия се над него Людмил. Впоследствие продължава катеренето, но настъпилият мрак, свирепият вятър и сложността на скалните участъци го карат да се върне обратно. В това време и Ринджи достига шурмовия лагер, където получава остра сърдечна недостатъчност. Всеотдайните грижи на Джамбазов и пристигналия в лагер V Иван Вълчев предотвратяват двойната трагедия и спасяват шерпа.

Самият Вълчев също първо подминава лагера и настоява да продължи издирването на Проданов, като от базовия лагер се налага неколккратно да му заповядват да прекрати акцията. „Нощта, която прекарахме с Джамбо и Ринджи в палатката, беше за мен най-ужасната до този момент. Ринджи бе цяла нощ в тремори, в конвулсии.“

Останал сам, Людмил Янков върви по следите на изкачването на Проданов и Ринджи, достига и мястото с висящите на парапета празни кислородни бутилки, след което продължава единствено по следите на Христо. Малко по-нагоре Людмата открива и раницата му, в която освен резервните ръкавици, са останали ледокопът и термосът. „Христо е захвърлил всичко, за да стигне върха. Само една малка кинокамера и пръстта от гроба на Даката в пухенката... – пише Янков – А без ледокопа, съзнателно или не, е останал без шанс за спускане по стръмния фирнов улей на Хорнбайн.“

Обажданията на Христо Проданов до базовия лагер стават все по-редки, гласът му е все по-слаб и непонятен. От базовия лагер споделят с Катманду предположението, че вероятно е някъде между 8300 и 8600 метра надморска височина, но е възможно и да е спрял над тази кота. Следобед на 21 април в базовия лагер пристига журналистът и пътешественик Симеон Идакиев.

„Има моменти в живота, когато можеш само да мълчиш“, споделя за видяното и чутото в лагера Идакиев пред БТА. „Палатката на радиста Стефан Калоянов открих лесно по високата антена. Вътре, с почернели от мъка и напрежение лица, седяха Аврам Аврамов, Георги Имов, Кънчо Долапчиев, Слави Дерменджиев. През пращането на апарата отгоре, където изчезваше в облаците и пелената на снега конусът на Еверест, долитаха отзвучите от битката не за един връх, а за един живот. А той висеше на косъм ужасно дълго. Всеки друг на мястото на Христо отдавна би бил мъртъв, а той не само успяваше да оцелее, но все още говореше. Около 16,00 часа чух накъсаната фраза: „Аз... съм... на... кулата“.

Последното гласово съобщение от Христо Проданов идва в 18,00 часа, след което силите му стигат единствено да натиска комутатора на радиостанцията си до 19,45 часа. „Христо натискаше комутатора на неравномерни интервали – пише Симеон Идакиев – Някой от групата зададено изрече: „Стефане, не мога да издържам, кажи ми още нещо.“ Стефан Калоянов отново вдигна микрофона: „Христо, Людмил е вече някъде близо до теб на твоята височина. Виждаш ли го? Христо, виждаш ли Людмил, дойде ли при теб?“. Отгоре в отговор прозвучаха едва произнесените думи: „Още... го... няма.“

Беше толкова мъчително, че излязох от палатката, но от малкия радиопредавател в столовата пак долитаха същите гласове. Навън валеше сняг, а горе вече бушуваше ураганен вятър. Еверест беше предрешил съдбата на Христо. Към 19,45 комутаторът на неговата радиостанция пропука за последен път.“ Оттам насетне от базовия лагер на всяка минута безрезултатно го умоляват да подаде сигнал. „И тогава някой тежко изтръгна от гърдите си думите: „Край, отиде Христо...“, пише Идакиев.

В 21,45 часа, след консултация с д-р Стайко Кулаксьзов, първият българин, стъпил на Еверест и Лхотце, е обявен за мъртъв след близо 40 часа без кислород, храна и подслон над 8200 метра надморска височина.

Завинаги на върха, сред вечните хималайски ледове, остава устременият към първенство и все по-дръзки и високи мечти Христо Проданов.